

Király Zoltán

Óbecsén született 1925. november 15-én. Agrármérnöki diplomát 1948-ban kapott az Agrártudományi Egyetemen, 1957-ben kandidátusi fokozatot és egyetemi doktori fokozatot szerzett, majd 1967-ben a mezőgazdasági tudományok doktora lett. A növényi kórélettan és biokémiai kutatás területén 51 évet töltött el. Helyileg leghosszabb időt a Növényvédelmi Kutatóintézetben Budapesten, és kisebb időt a martonvásári Mezőgazdasági Kutatóintézetben töltött el. Az előbbi intézetben 14 évig volt igazgató.

Tudományos munkájának fő területe a növényi betegségek és a betegség-ellenállóság biokémiai, fiziológiai szempontjainak kutatása és a rezisztencianemesítés élettani alapjainak vizsgálata.

Mintegy 200 tudományos dolgozata jelent meg a beteg növény respirációjáról, fenol-anyagcseréjéről, fehérje- és nukleinsavanyag-cseréjéről, hormonális egyensúlyáról és az oxigén szabad gyökök szerepéről a nekrotikus szimptomák kialakulásában. A dolgozatok mintegy fele nemzetközi folyóiratokban jelent meg: pl. Nature, Science, Plant Physiology, Phytopathology, Physiological Plant Pathology, J. Phytopathology, Virology, Naturwissenschaften, Acta Phytopathologica Hung. A másik fele magyarul látott napvilágot.

R.N. Goodman és M. Zailin professzorokkal (Missouri, ill. New York) 1967-ben egy kézikönyvet publikált „The Biochemistry and Physiology of Infectious Plant Disease” címmel (Van Nostrand, New Jersey), amelyet sok egyetem használt tankönyvként az amerikai doktori iskolákban (graduate schools). E könyv újabb verziója kissé módosított címmel 1986-ban jelent meg az USA-ban (Missouri Univ. Press, Columbia, MO) R.N. Goodman, Z. Király és K.R. Wood (Anglia) szerzőségével. Magyar változatát az Akadémiai Kiadó Budapesten adta ki 1991-ben. Másik könyvét ugyancsak az Akadémiai Kiadó közölte angol nyelven: „Methods in Plant Pathology” címmel (1970). Ezt a könyvet lengyel, kínai és orosz nyelven is kiadták a szóbanforgó országokban. A második kiadást az Elsevier (Holland) kiadó publikálta 1974-ben. A növényi kórélettan területéről magyarul megjelent másik könyve címe „A növényi betegségellenállóság élettana” (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1968).

Három angol nyelvű szimpóziumi kötetet szerkesztett, amelyeket az Akadémiai Kiadó adott ki: „Host-Parasite Relations in Plant Pathology” (1964), „Biochemical and Ecological Aspects of Plant-Parasite Relations” (1971) és „Current Topics in Plant Pathology” (1977).

Ún. visiting professzor meghívást kapott az USA-ba 1962-ben és 1974-ben (University of Missouri, Columbia, MO), Dániában 1979-ben (The Royal Vet. And Agric. University, Copenhagen). Az elmúlt 30 évben számos európai laboratóriumot látogatott meg, és tartott előadást, de rövid utakat tett a következő országokban is: Egyiptom, Törökország, India, Japán, Fülöp-szigetek, Ausztrália, Brazília.

1973-ben tagja lett a Magyar Tudományos Akadémiának. Az MTA Növényvédelmi Bizottságának hosszú évekig volt elnöke, jelenleg tiszteletbeli elnöke. Szerkesztője az Acta Phytopathologica et Entomologica Hung. c. angol nyelvű hazai folyóiratnak, és szerkesztőbizottsági tagja a J. of Phytopathology c. folyóiratnak. c. Egyetemi tanár

volt a szegedi JATE-en, 3 éven át tanszékvezető egyetemi tanár a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemen, ahol jelenleg is tanít. Az utóbbi években a doktorképzésben vesz részt 3 agráregyetemen, és tanszékvezetője a Gödöllői Agrártudományi Egyetem kihelyezett Növényvédelmi Tanszékének.

Állami Díjat kapott 1983-ban, díszdoktora lett a keszthelyi Pannon Agrártudományi Egyetemnek 1986-ban, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemnek 1996-ban, a Gödöllői Agrártudományi Egyetemnek 1998-ban, és a Debreceni Egyetemnek 2000-ben.

Forrás: A Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum Díszdoktorai (Szerkesztette: Jávor András, Debrecen 2002)